

Zorlu sınavı başarıyla geçtik

Geride kalan 2024 yılında Türkiye ekonomisinin önemli bir sınav verdiğini belirten iş dünyası temsilcileri, 2025'te atılacak adımlarla uzun vadeli büyümenin temellerinin atılacağını kaydetti. 2025 yılının en önemli gündeminin enflasyonla mücadele olacağı vurgulanırken, yapısal reformlarla ileri teknoloji yatırımların artması gerektiği ifade edildi.

İş dünyası temsilcileri, 2024'ün hem iç piyasada hem de küresel piyasada oldukça zorlu geçtiğini dile getirirken, Türkiye'nin geçtiğimiz yıl başarılı bir sınav verdiğini vurguladı. 2025 yılına ilişkin öngörülerde ise, toparlanma ve büyüme beklentileri öne çıktı.

FEDAKARLIĞIN KARŞILIĞI ALMAK İÇİN EKSİKLERİ GİDERELİM

Türkiye ekonomisinde ise Enflasyonla Mücadele Programı'nın kısıtlayıcı ancak geçici olduğu düşünülen etkilerin belirginleşmeye başladığını vurgulayan **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** Başkanı **Şekib Avdagiç**, şunları söyledi: "Mevcut trendin sürmesi halinde; 2024 yılı ihracatının 264-265 milyar dolar, ithalatın 343-344 milyar dolar, dış ticaret açığının da yüzde 25 düşüşle 79 milyar dolar civarında gerçekleşmesini

Şekib Avdagiç

bekliyoruz. Biliyoruz ki, kararlılık ve sabır enflasyonla mücadelenin en önemli silahıdır. Fedakarlıklarımızın karşılığını almak için sürecin tamamlanmasına odaklanmalıyız. İleri teknoloji yabancı sermaye yatırımlarına çözümler teşvikler sağlama zamanının geldiğine inanıyoruz."

BAŞARILI BİR YILI GERİDE BIRAKIYORUZ

Türkiye ekonomisinin 2024'ü başarıyla geride bıraktığını belirten **MÜSİAD** Genel Başkanı **Mahmut Asmalı**, "2024 yılı; dış ticaret, cari denge ve istihdam gelişmeleri bağlamında OVP hedeflerine uygun ve hatta birçok göstergede OVP'nin öngörüsünden de olumlu seyrederken; büyüme tarafında ise OVP hedefinin üzerinde bir seyir görüyoruz" dedi. Mevcut göstergelerin parasal sıkılaşma politikasının iç talebi arzulanan ölçüde sınırlamadığını

Mahmut Asmalı

vurgulayan Asmalı, "Burada özellikle dikkat edilmesi gereken, enflasyonla mücadelenin maliyetinin toplumsal olarak daha adil bir şekilde dağıtılmasıdır" açıklamasında bulundu.

REFORMLARIN YILI

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı **Orhan Aydın**, 2024 yılının küresel anlamda sıcak gelişmelere paralel çok stresli geçtiğini belirterek, 2025 yılının daha kontrollü ve yapısal reformların yılı olacağı öngörüsünde bulundu. İç piyasalarda küresel ölçekte korkulan olmazsa enflasyonda düşüşle birlikte faizde düşüşleri görmeye başlayacaklarını söyleyen Aydın, "Bu da biraz esneme anlamına gelecek alım tarafında insanlarımız bir nebze rahatlayacaktır. Küresel gelişmelere bakarak 2025 tedbirin bırakılmaması gerektiğini düşünüyoruz" dedi.

Orhan Aydın

Yeni fırsatlar için umutluyuz

● **Ankara Ticaret Odası (ATO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Gürsel Baran**, 2024 yılının küresel ekonomi ve Türkiye için zorluklarla dolu bir yıl olduğunu, belirsizliklerin küresel ticareti de etkilediğini, bir yanda çatışma ve savaşlar devam ederken diğer yanda dijitalleşmenin getirdiği yeniliklerin hayatı şekillendirdiğini belirterek, "2025 yılına ülkemiz ve dünyamızın gerçeklerinin farkında, jeopolitik riskleri ve fırsatları göreberek ülkemiz için yeni fırsatların da olacağını beklentisi içinde temkinli ama umutlu bir şekilde giriyoruz" dedi.

Gürsel Baran

Uzun vadeli büyümeye odaklanalım

● **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomideki sıkılaşma politikası olumlu meyveler verse de enflasyonun hala istenen düzeye gerilemediğini ifade etti. 2025 yılının ekonomide 2024 yılından daha kolay geçmeyeceğini dile getiren Bahçivan, şöyle konuştu: "Enflasyonla mücadele daha devam edecek. Biraz daha zaman ihtiyacımız var. Ekonomi politikasının sürdürülebilirliğini ve nitelikli büyüme için önemli." dedi.

Erdal Bahçivan

280 milyar dolar ihracata adım adım

● **Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM)** Başkanı **Mustafa Gültepe**, "Ülkemizi kalkındırmanın, milletimizin refahını artırmanın yolu, kaynaklarımızı en etkili şekilde kullanmaktan, ürettiğimize değer katmaktan ve daha çok ihracat yapmaktan geçiyor. Üretim ve ihracat Türkiye ekonomisi için lokomotif rolü oynuyor. Hızımızı kesen engeller kaldırılırsa 2025'te 280 milyar dolarlık hedefe emin adımlarla ulaşabiliriz" diye konuştu.

Mustafa Gültepe

İSO ARALIK MECLİS TOPLANTISI: 2024 DEĞERLENDİRMELERİ VE 2025 YILI BEKLENTİLERİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemi ile 25 Aralık 2024 tarihinde Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Toplantıya, İSO Meclis Başkan Yardımcısı **Sadık Ayhan Saruhan** başkanlık ederken, İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşması dikkat çekti. İSO Yönetim Kurulu ve Meclis üyelerinin yanı sıra basın mensuplarının da yoğun ilgi gösterdiği toplantıda, İSO'nun 2025 yılı bütçesi görüşülerek oy birliği ile kabul edildi.

Bahçivan: "Enflasyonla Mücadelede Yapısal Reformlar Şart"

Yılın son İSO Meclis toplantısında konuşan İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2024 yılını değerlendirerek, Türkiye ekonomisinin "rasyonelliğe dönüş" sürecinde önemli bir yol katettiğini belirtti. Bahçivan, enflasyonda beklenen düşüşün yavaş ilerlediğini ifade ederek şunları söyledi:

"2023 ortalarında yaşanan sıkı para politikalarının sonuçlarını almaya başladık. Ancak, hane halkı ve reel sektörün enflasyonun düşeceğine dair inancı henüz tam oluşmuş değil. Özellikle hizmet sektöründeki enflasyonun yüksekliliği, dezenflasyon sürecini zorluyor. Bu nedenle, maliye politikasının enflasyonla mücadelede para politikasını desteklemesi ve yapısal reformların hızla hayata geçirilmesi gerekiyor." Bahçivan, Türkiye'nin 2024 sonunda yüzde 45 seviyelerinde kapanması beklenen enflasyon oranını, finansal dengelenme sürecindeki önemli bir adım olarak değerlendirdi ve **sanayi** sektörünün uygun finansman koşulları ile desteklenmesinin gerekliliğini vurguladı.

Yeşil ve Dijital Dönüşüm Vurgusu

Bahçivan, ekonomik hedeflere ulaşmada yeşil ve dijital dönüşüm süreçlerinin önemine değinerek, "Sanayimizin lig atlaması, yeşil dönüşüm ve dijitalleşme rüzgarını yakalamaktan geçiyor. Reformlarla bu alanlarda hızlı bir dönüşüm

sağlamalıyız," dedi. İSO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu **Sanayicilere** Destek Verecek Konuşmasında, İSO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylandığını açıklayan Bahçivan, bu fonun **sanayinin** ihtiyaç duyduğu yeni teknolojileri geliştirecek girişimlere destek sağlayacağını belirtti.

Suriye'deki Gelişmelere Dikkat Çekildi

Bahçivan, Suriye'deki rejim değişikliği ve sonrasındaki gelişmelere değinerek, bu durumun Türkiye'yi doğrudan etkilediğini söyledi. Suriye'de siyasi istikrarın sağlanmasının bölge ve Türkiye için kritik önemde olduğunu ifade etti.

Meclis Çalışma Gruplarından 2024 Değerlendirmesi

Toplantının ikinci bölümünde, İSO Meclis Çalışma Grupları tarafından 2024 yılı faaliyetlerine ilişkin bilgilendirme sunumları yapıldı. Sunumlarda, **sanayicilerin** ihtiyaçlarına yönelik çözüm önerileri ve geleceğe dair yol haritaları paylaşıldı. Ele alınan başlıca konular şunlardı:

Aile Şirketleri ve Kurumsallaşma: Sürdürülebilir yönetim modelleri geliştirme çalışmaları.

Afet Yönetimi ve **Sanayinin** Yerleşimi: Afetlere karşı **sanayinin** direncini artırma projeleri.

Enerji Yönetimi: Verimlilik odaklı projeler ve enerji tasarrufu modelleri.

Teknoloji, AR-GE, İnovasyon ve Dijitalleşme: Yeni teknolojilerin **sanayiye** entegrasyonu.

Uluslararası İlişkiler: Türkiye'nin ihracat potansiyelini artırma stratejileri.

2025 yılı için ekonomideki belirsizliklere rağmen sabır ve kararlılıkla mücadele edilmesi gerektiğini belirten konuşmacılar, üretim ve yatırım süreçlerinde sürdürülebilirlik odaklı adımların önemine vurgu yaptı.